

16.3. 2025, 2. neděle postní

Introit: (Ex 16,13-15); Píseň: 128 *Oči všech se upírají*

Modlitba:

Pane Bože,

když Izraelci na poušti vylezli ráno ze stanů, divili se, co je kolem nich na zemi. Dal jsi jim jídlo. Uvědomujeme si, kolik jsme toho už dneska od ráno potřebovali a spotřebovali. Děkujeme za teplo, domov, tekoucí vodu, chleba, vůni kávy... za možnost jet dopravním prostředkem, za léky, které potřebujeme,... za lidi kolem nás, za pomoc, slova, úsměv... za podané ruce, pozdravy. Jsme tady a děkujeme.

A taky chceme prosit - o pokoj, bezpečí, naději, že svět neskončí lidskou zlobou a válkou.

Prosíme, odpusť, když sami přispíváme k napětí, nepochopení.

Prosíme, požehnej dnešní den, soustřeď nás, ukazuj smysl. Amen.

Čtení: Mk 6,30-44 nasycení tisíců – „dejte vy jim jíst“

Píseň: (Svítá 56) 650 *Dopřej mi chuť k jídlu, Pane*

Text: Náš denní (zítrejší) chléb dej nám dnes. (Mt 6,11) / Náš denní chléb nám dávej každého dne. (Lk 11,3)

Kázání: Ta prosba má tři základní rozměry: materiální, sociální a duchovní (spirituální), které se samozřejmě navzájem prolínají.

### 1. Člověk je hladová bytost.

Tato část modlitby Páně je pozemská, materiální. Nejen láska prochází žaludkem, s žaludkem souvisejí i věci víry. Není to náhodou, že se o chlebu mluví v Bibli mnohokrát. To, jak se člověku vede tělesně, jestli nemá hlad, Pán Bůh neodsouvá jako nepodstatné.

Ježíš se narodil jako člověk, měl tělo, měl hlad a ten tišil jídlem. Když měl kolem sebe hladový zástup, postaral se o nasycení. Setkával se s lidmi u jídla a nakonec i sám sebe dává jako chléb a víno; večere Páně propojuje víru a jídlo, duchovní a tělesné.

Ježíš byl po svém křtu veden na poušť, kde se 40 dní postil. Když vyhladověl, přišel k němu ďábel a pokoušel ho. Jeho první pokušení cílilo na žaludek. Hlad, žízeň, strádání dokáže zviklat i silou osobnost.

- Ježíši, pro tebe jako Božího syna je přece snadné udělat si z kamení chleby, ne? Copak nemáš hlad?

- Ne, odpoví Ježíš. Člověk není živ jen chlebem, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.

I v modlitbě Páně neprosíme jen o chleba. Ale i o chleba; vedle jiného. Chleba je tady zmíněn explicitně. Martin Luther ve svém Malém katechismu o této prosbě psal, že chlebem se zde míní „všecko, co je potřeba k tělesnému životu, jako je pokrm, nápoj, oděv, obuv, dům, příbytek, pole, dobytek, peníze, majetek, laskavý manžel, zdárné děti, věrná čeleď, spravedlivá a mírná vrchnost, řádná vláda, příznivé počasí, mír, zdraví, pořádek, počestnost, dobří přátelé, spolehliví sousedé a ostatní potřebné věci.“ - tuším, že každý jsme ve výčtu našli nejméně několik věcí, kterých se nám nedostává...

### 2. Chléb a spravedlnost.

Prosíme o chléb pro nás. Nejen pro sebe/mě (jednotlivce). Podobně to bylo na začátku modlitby Páně v oslovení Otce – Otče náš (nejen můj).

Četli jsme z Markova evangelia příběh o nasycení zástupů. Lidé strávili celý den posloucháním Ježíšova kázání, teď už bude večer, učedníci mají starost, že lidé jsou hladoví, unavení a měli by jít domů, na tomhle pustém místě nemohou strávit noc,... tahají učedníci Ježíše za rukáv.

„Dejte vy jim jíst.“ Řekne Ježíš jako samozřejmost.

Jak jako „dejte jim jíst“?! Podívej, kolik to je lidí, Ježíši. To je absurdní.

Zástup se podaří nasytit. Dají dohromady zásoby, které si někteří vzali z domova na cestu.

Ježíš se nad jídlem pomodlí, učedníci pak rozdávají a na všechny se dostane.

Nevím, jak to máte vy, ale já, když si připustím, kolik je na světě hladových i jinak potřebných, cítím se paralyzovaná. Co já s tím zmůžu... Všechno bude jen kapka v moři. A kdoví, zda moje snaha

nevyjde naprázdno, zda peníze někam poslané nespolkne přebujelá administrativa nebo nějaká mafie...

Dejte vy jim jíst... řekl Ježíš tenkrát....to přece není výzva pro mě, pro nás tady teď. Nebo?

Na dnešek jsme s mládeží uvařili postní polévku. Je jí hrnec, uvidíme, pro kolik lidí to vyjde. Na stole bude košíček, do něj můžete přispět....

Proč říkáme polévce „postní“? Prorok Izajáš vysvětloval, co je pravý půst:

<sup>6</sup> *Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? <sup>7</sup> Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidiš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi? (Iz 58,6-7)*

Prosba o chléb je prosba sociální, solidární.

V jedné latinskoamerické modlitbě se říká: „Dej těm, kdo mají hlad, chléb, a nám, kdo chléb máme, dej hlad po spravedlnosti.“

Ostatně – první církev je popisována jako místo, kde se lidé scházeli k „lámání chleba“.

V naší sborové kuchyni visí nad stolem látkový obraz od malíře Siegera Ködera. Je to výřez z obrazu, který má několik dalších částí. Ten si dneska můžete také prohlédnout. Je to jeden z obrazů, které byly součástí německé dobročinné akce „Misereor Hungertuch“. Na našem obraze je důležitý motiv lámání chleba. Různými detaily propojuje večeři Páně i lidské sdílení, stolování, setkání.

### 3. Chléb a Bůh patří k sobě.

Když Ježíš vyzval učedníky, aby oni dali najíst zástupu lidí, měli pocit, že to se nemůže podařit. Mezi lidmi se našlo pět chlebů a dvě ryby. Nebo jinak: našli se lidé ochotní se rozdělit.

Ježíš chleba a ryby vzal, vzhlédl k nebi, vzdal díky, lámal a dával učedníkům, oni rozdávali dál a všichni se najedli.

Než začali rozdávat a jíst, pomodlili se.

I to patří k starosti o chleba. Pohled nahoru, modlitba, vděčnost.

Zpomalení a uvědomění. Chleba, jídlo, dostatek... to není samozřejmost, to není náš nárok.

Pán Bůh není fastfood. Pečení chleba nelze uspěchat, projeví se to na kvalitě. I duchovní sycení potřebuje čas. Čas na Bibli, modlitbu, ticho, knížku. Na to se jen kolem sebe dívat a třeba vonět ke chlebu.

Ještě se zastavím u toho trochu zvláštního slova (chléb) „vezdejší“. To slovo v češtině překládané jako „vezdejší“, to je složenina; věta modlitby se trochu liší v Matoušově (6,11) a Lukášově (11,3) a k překladu to není úplně jednoznačné. Může to být prosba o chleba, který potřebujeme dnes; o to, abychom měli chleba zítra; nebo i na zítra. Ale také to může znamenat: Dej nám chléb budoucí, nebeský... dej nám už dnes ten zítřejší, nebeský chleba, ten, co budeme jíst až si budeme blízko. Dost jistě tu probleskují předchozí prosby o Boží království. Než lámeme chléb u večeře Páně, také se modlíme tuto modlitbu. Prosíme, aby se alespoň trochu už dělo nebe, byl Bůh blízko, a aby nás přijal do prostoru a času, kde bude chléb pro všechny, kde bude smíření a pokoj u stolu, kde bude odpuštění ran způsobených při získávání chleba, kde to bude vonět i chutnat ještě jinak.

Ještě poslední slovo v prosbě o chléb: dnes. Když šli Izraelci pouští z Egypta, dostávali manu. Každé ráno se objevila na zemi jako rosa. Sbírali ji, jedli, pekli z ní chleba. Každý si měl nasbírat, kolik potřebuje na jeden den, nenechávat ji do zásoby. Jasně, že se našli ti, kdo si udělali zásobu... A druhý den byla včerejší mana červivá, smradlavá. (Ex 16)

Příběh o maně nás učí, že některé věci nemůžeme mít do zásoby. Každý den znovu se modlíme modlitbu Páně. Prosíme o chléb pro dnešek. O sílu pro dnešní den. Věříme, že pro zítřek dostaneme sílu zase novou. Nemusíme mít úzkost, co bude zítra.

Pane Bože, jsem zvyklí na dostatek, častěji jsme přejedení než hladoví, trápí nás spíš nadváha než podvýživa. Děkujeme za mnoho dobrého, co od rána do večera přijímáme.

Prosíme, uschopňuj nás pomáhat a žít tak, aby na světě bylo lépe. Amen.

Píseň: (Svítá 387) 401 *Za ty, kdo hladem trpí a bídou*

Ohlášky

Píseň: (Svítá 401) 667 *Zůstaň s námi, Pane, když se stmívá*

Přímlovná modlitba, Otče náš

Poslání: Pouštěj svůj chléb po vodě, po mnoha dnech se s ním shledáš. (Kaz 11,1)

Požehnání: Království Boží se blíží, blaze všem, kdo ho vyhlíží. Pro všechny je v něm chleba dost, právě ty jsi dnes Boží host. (píseň 382)

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. (Žalm 121,5-8)

Píseň: 426 *At' chrání nás Bůh, at' žehná nám Bůh*